

§ 114

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksesta

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

4.2. Hankintojen ohjaus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on keskitetty hankintatoimi. Hankintayksikön vakanssimäärää on lisätty organisaatiouudistuksen jälkeen kahdella työntekijällä ja tietohallintopalveluissa on kaksi uutta vakanssia ICT-hankintojen hoitamiseen.

Toimialan hankintaprosessin uudistaminen ja kehittäminen on käynnistetty ICT-hankinnoista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu prosessikuvaus ICT-hankintoihin. ICT-hankintaprosessia hyödynnetään muiden hankintojen prosessinmäärittelyssä.

ICT-prosessin määrittely käynnistyi ulkopuolisen konsultin kanssa laatimalla arvio ICT-hankintojen nykytilasta. Arvion perusteella toimialan johto käynnisti prosessin määrittelyn. Prosessissa määriteltiin koko ICT-hankintojen elinkaari: hankintojen tarpeen määrittelystä, laitteiden elinkaaren hallintaan. ICT-hankintaprosessi valmistui helmikuussa 2018.

ICT-hankintaprosessin käyttöönotto on parhaillaan käynnissä. Käyttöönottoon liittyy kiinteästi koulutukset, jotka kattavat palvelukokonaisuuksien ja hallinto- ja tukipalveluiden johtajat ja päälliköt, koulujen ja oppilaitosten rehtorit, päiväkotien johtajat, ICT-hankintatiimin, taloushallinnon hankintoihin osallistuvat henkilöt, koko tietohallinnon ja muut nimeytyt henkilöt hallinto- ja tukipalveluista.

Hankintavaltuuksia on alennettu ja määritelty tarpeiden mukaan. Tar kennukset on tehty toimialaa valmisteltaessa. Toimialan yleistä hankintaprosessia ollaan kehittämässä ICT-hankintaprosessikuvauksen pohjalta yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

Toimialan johtoryhmä on käsitellyt kaupungin eettiset periaatteet ja väärinkäytösten menettelytavat johtoryhmässä joulukuussa 2017. Johtoryhmässä todettiin, että eettiset periaatteet ja menettelytavat väärinkäytöstilanteissa on käsiteltävä hallinnossa ja palvelukokonaisuuksissa,

palveluissa ja yksiköissä. Johto ja esimiehet vastaavat siitä, että periaatteet tunnetaan ja niitä noudatetaan.

Eettiset periaatteet ja väärinkäytösten menettelytavat on viety toimialan intrasivuille toimialan toimintatapaohjeisiin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tulee seuraamaan eettisten periaatteiden ja väärinkäytösten menettelytavan ohjeistuksen käsittelyä sähköisen työkalun avulla vuoden 2018 aikana.

Myös hankintoihin ja niiden eettisiin periaatteisiin liittyvän ohjeistuksen löydettävyyttä on parannettu. ICT-hankintaprosessi löytyy Helmi-intran tietohallinnon hankintojen sivulta. Lisäksi ICT-hankintatiimin palvelukonaisuuksien edustajia on ohjeistettu viestimään ICT-hankintaryhmän linjauksista palvelukokonaisuuksiin. Näiden lisäksi tietohallinto on käynnistänyt kuukausikirjeiden julkaisun, jossa viestitään myös ICT-hankintoihin liittyvistä asioista.

4.7. Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on varmistanut osaltaan koulutilojen saatavuutta lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Liikuntatilojen varaamista on keskitetty ja selkeytetty siirtämällä koulujen ja oppilaitosten liikuntatilat 1.7.2018 alkaen kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan hallintaan ja tilavarausjärjestelmään. Muut koulun tilat ovat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilavarausjärjestelmässä.

Liikuntatilat ovat varattavissa kello 17–22 välisenä aikana sekä koulujen loma-aikoina. Omavalvonta, joka on käytössä 69 koulussa, on laskenut tilavuokria ja madaltanut kynnystä koulutilojen vuokraamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat järjestivät yhdessä tammikuussa tiedotustolaisuuden taiteen perusopetuksen toimijoille tilojen saatavuudesta niiden käytön lisäämiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat ovat yhdessä työstäneet muistion kaupungin tilojen asukaskäytön periaatteista. Periaatteet varmistavat osaltaan tilojen käytön saatavuutta lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

4.8. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa

Stadin ammattiopistossa on kehitetty erilisiä toimia osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. 1.1.2018 voimaan tullut lakimuutos vahvistaa osaltaan opiskelun henkilökohtaistamista. Hakeutumisvaiheessa tunnistettu ja tunnustettu osaaminen on perusta yksilöllisen koulutuspolkuun.

Seinäntöntä työpajatoimintaa on laajettu sekä uusien yrityskumppaneiden kanssa että aloittamalla työpajatoimintaa uusilla aloilla kuten ICT-asennuksessa. Avoimia opintoja on edelleen kehitetty valtakunnallisissa hankkeissa siten, että sisällöt helpottavat osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Osaamisen osoittamisessa ja dokumentoinnissa on myös lisätty digitaalisten osaamismerkkien käyttöä.

Työkokeilussa hankitun osaamisen tunnistamista on kehitetty pelillistämällä osaamisen hankkimista digitaalisen oppimispelin avulla (Pelamalla paremmaksi- konsepti). Myös kaupungin kesätöistä saatavat ammatillisten tutkintojen mukaan annetut osaamistodistukset laajenevat kesällä 2018 yhä useampiin työtehtäviin.

4.9. Oppisopimuskoulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Stadin ammattiopiston oppisopimuksen tukipalveluja on vahvistettu. Oppisopimusopiskelijan kannalta merkittävä muutos on ammatillisen koulutuksen uuden lainsäädännön mukana tuoma oikeus kuraattori- ja psykologipalveluihin.

Lisäksi tukipalveluja on vahvistettu Stadin ammattiopiston työelämä- ja oppisopimuspalveluissa palkkaamalla kokopäiväinen ohjaava opettaja sekä kaksi suomi toisena kielenä opettajaa. Opettajat jalkautuvat oppisopimustyöpaikoille ja antavat ohjausta sitä tarvitseville. Suomi toisena kielenä opetuksessa hyödynnetään digitaalisia välineitä ja ryhmämuotoista opetusta, jossa opiskelijat voivat saada toisiltaan vertaistukea.

Maahanmuuttajataustaisille sekä alle 30-vuotiaille nuorille on käynnistetty oppisopimuksen aloitusjaksot, joissa käydään läpi työelämätietoutta ja oppisopimuskoulutuksen käytänteitä sekä kartoitetaan tuen ja ohjauksen tarvetta. Samalla opiskelijat tutustuvat ohjaavaan henkilöstöön, joka edesauttaa tuen ja ohjauksen antamista.

Pitkäaikaistyöttömille on mahdollisuus oppisopimuksen orientaatiojaksoon. Orientaatiojaksosta vastaa erityisopettaja, jonka tuki- ja ohjauspalvelut jatkuvat oppisopimuksen syntymisen jälkeenkin. Jaksolla käydään läpi työelämätietoutta, kartoitetaan aiempaa osaamista ja soveltuva alaa sekä hyödynnetään työkokeilua oppisopimuksen ennakkojaksoa.

Työpaikkaohjaajakoulutuksiin on lisätty erilaisia teema-koulutuksia. Teemoja ovat: ”Erityisen tuen tarpeessa olevan opiskelijan ohjaaminen”, ”Nuorten ohjaaminen” ja ”Monikulttuurinen työyhteisö”. Työpaikkaohjaajille kehitettyä Ohjaan.fi -ohjausalustaa käytetään aktiivisesti.

Oppisopimuksen tukipalveluja kehitetään edelleen Stadin ammattiopistossa sekä yhteistyössä metropolialueen verkostossa.

4.13. Terveyden edistäminen Sutjakka stadi -toimenpideohjelman avulla

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kannustaa peruskoulujen yläasteita ja toisen asteen oppilaitoksia ravintolatoimikuntien perustamiseen, jos toimikuntia ei vielä ole. Opetusvirasto ohjeisti 25.5.2014 kouluja ja toisen asteen oppilaitoksia perustamaan ravintolatoimikuntia tai integroimaan niiden toiminnan osaksi olemassa olevia rakenteita. Toiminnan käynnistämistä varten ravintolatoimikuntatoiminta mallitettiin. Vastuu toiminnan käynnistämisestä on ollut kouluilla ja toisen asteen oppilaitoksilla.

Ravintolatoimikunta- ja ruokaraatitoiminnan avulla nuoret osallistuvat ja vaikuttavat kouluruokailuun. Osallistamisella varmistetaan ruoan mieluisuus ja houkuttelevuus. Tavoitteena on ruokailun käyttöasteen nostaminen sekä Opetushallituksen kouluruokailufoorumin asettama ”Kaikki syövät” -tavoitteen toteuttaminen Helsingissä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelukokonaisuudet kannustavat ja kehottavat kouluja ja toisen asteen oppilaitoksia käynnistämään ravintolatoimikuntatoiminnan lukuvuoden 2018–2019 aikana, mikäli toimintaa ei ole vielä käynnistetty. Vastuu toiminnan käynnistämisestä tulee olemaan kouluilla ja toisen asteen oppilaitoksilla. Palvelukokonaisuudet seuraavat toiminnan käynnistymisen toteutumista.

Liikkuva koulu -hanke on käynnistetty toisella asteella vuonna 2017. Toiminnan suunnittelussa ovat keskeisessä roolissa olleet opiskelijat. Osallistamalla opiskelijat mukaan liikuttavamman oppimisympäristön ideointiin, saadaan aikaan houkuttelevia ja kestäviä ratkaisuja.

Hankkeessa pureudutaan:

- aktivoiviin opiskeluympäristöihin (painot, tangot, tasapainolaudat, lattiasteipit jne.),
- aktiivisemmän toimintakulttuurin luomiseen, (liikettä oppitunneilla, välitunneilla, sisällä ja ulkona),
- yhteisölliseen liikkumiseen (ryhmien väliset haastekisat, perinneleikit ja pelit, tapahtumat jne.) sekä
- harrastus- ja kerhotoiminnan lisäämiseen osaksi koulupäivää ja sen jälkeen.

Keskeisiä toimijoita ovat oppilaitoksen hyvinvointiryhmät sekä liikkuva koulu- hankkeen opettajat. Toiminnalla luodaan systemaattisempi, erilaiset liikkujaryhmät huomioiva ohjelma, joka kytkeytyy osaksi tutkintokoulutuksen osaamisvaatimuksia uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti esimerkiksi työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden näkökulmista.

Esittelijä

29.5.2018

Asia/13

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Arviointikertomus 2017](#)
- 2 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kasvatus- ja koulutuslautakunta](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta hyväksyi 10.4.2018 vuoden 2017 arviointikertomuksen ja pyytää 29.5. mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa sen kohdista 4.2., 4.7–4.9. ja 4.13.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Arviointikertomus 2017](#)
- 2 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kasvatus- ja koulutuslautakunta](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Tarkastuslautakunta 10.04.2018 § 32](#)